

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 796/2021
14.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужилаца-противтужених АА и ББ, обоје из ..., које заступа пуномоћник Миле Кораћ, адвокат из ..., против туженог-преотивтужиоца ВВ из ..., ког заступа пуномоћник Милан Караћ, адвокат из ..., ради предаје непокретности по тужби и исплате по противтужби, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1668/20 од 08.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 14.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1668/20 од 08.10.2020. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 1721/2018 од 05.03.2020. године обавезан је тужени да тужиоцима преда у државину, слободну од лица и ствари, непокретност описану у овом ставу изреке. У ставу другом одбијен је противтужбени захтев да се обавезу тужиоци да туженом исплате износ од 61.000.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 29.05.2017. године до исплате, као и да му накнаде трошкове поступка. У ставу трећем обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка, а са вишком потраживане камате на трошкове поступка одбијен је захтев тужилаца (став 4.)

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1668/20 од 08.10.2020. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 1721/2018 од 05.03.2020. године у побијаном усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву, у одбијајућем делу противтужбеног захтева и у делу одлуке о трошковима поступка. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом туженог не указује се на друге конкретне битне повреде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац првог реда је 1954. године покренуо извршни поступак против правног претходника туженог, његове мајке ГГ. Након њене смрти, у извршни поступак су као њени наследници ступили овде тужени и његов брат ДД. Извршни поступак вођен је пред Основним судом у Новом Саду, под пословним бројем И 3263/10 на непокретностима које су овде предмет тужбеног захтева, ради намирења потраживања овде тужиоца првог реда као извршног повериоца и других извршних поверилаца. Тужени је имао укњижено право доживотног плодуюживања на $\frac{1}{2}$ породично-стамбене зграде 1, уписане у ЗКЊ бр. ..., која је порушена и изграђена саграђена нова породично-стамбена зграда 1. Преостале две стамбене зграде 2 и 3 и две помоћне зграде изграђене су без одобрења. Записником РГЗ од 05.12.2006. године укњижено је право доживотног плодуюживања туженог на $\frac{1}{2}$ новоизграђених непокретности које су овде предмет тужбеног захтева. Предметне непокретности су Закључком Основног суда у Новом Саду И 3263/2010 од 22.03.2012. године додељене овде тужиоцу првог реда за износ 18.489.965,10 динара. Закључком од 12.12.2012. године, предметне непокретности су и предате овде тужиоцу првог реда.

У току извршног поступка овде тужени поднео је захтев за исплату вредности права доживотног плодуюживања, које је имао на тим непокретностима. Извршни повериоци су истовремено поднели предлог за намирење из вредности тог права. Закључком И 3263/2010 од 21.10.2013. године одређено је извршење из новчане вредности права доживотног плодуюживања које је било установљено у корист извршног дужника ВВ, ради наплате потраживања извршних поверилаца ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ. Решењем Основног суда у Новом Саду И 3263/2010 од 08.05.2014. године одбијен је предлог извршног дужника ВВ, овде туженог, да се обавезе овде тужилац првог реда да извршном дужнику (овде туженом) исплати вредност права доживотног плодуюживања у износу од 53.271,53 евра у динарској противвредности од 61.125.767,34 динара. У образложењу је наведено да након намирења извршних поверилаца из продајне цене некретнине није преостало новчаних средстава из којих би дужнику ВВ била исплаћена вредност права плодуюживања које има на предметним непокретностима. У образложењу решења донетог у истом предмету дана 24.07.2015. године, којим је одбачен предлог извршног дужника ДД за понављање поступка, наведено је, између осталог, да из вредности права плодуюживања нису намирени ни сви извршни повериоци, па нема средстава за исплату извршном дужнику, титулару тог права.

Извршни поступак у односу на извршног повериоца АА, овде тужиоца првог реда, против извршног дужника ВВ, овде туженог, закључен је Закључком Основног суда у Новом Саду И 3263/10 од 23.02.2018. године. Пре тога, решењем РГЗ СКН Нови Сад од 18.11.2016. године дозвољен је упис права својине у корист овде тужиоца првог реда на три предметне породичне зграде и две помоћне зграде, које су до тада биле у државини овде туженог и његовог брата ДД. Истим решењем дозвољено је брисање права укњиженог права доживотног плодуюживања у корист ВВ, на породичној стамбеној згради број 1. Уговором о поклону од 24.07.2017. године овде тужилац првог реда поконио је овде тужили другог реда, својој супрузи, предметне непокретности,

уз задржавање права доживотног плодуживања на њима. Тужба у овој правној ствари поднета је 05.06.2017. године.

Предмет тужбеног захтева је предаја непокретности (три породичне стамбене зграде и две помоћне зграде) које у природи представљају пословни објекат „...), купљене и додељене тужиоцу првог реда у извршном поступку. Предмет противтужбеног захтева је исплата вредности права плодуживања које је тужени имао на означеним непокретностима.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужилаца и противтужбеном захтеву туженог, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за предају непокретности, а одбио противтужбени захтев за исплату вредности права плодуживања. Првостепени суд образлаже да је тужилац првог реда предметне непокретности стекао у извршном поступку, у ком је одређена продаја, а затим и предаја тих непокретности овде тужиоцу првог реда. Одлучујући о противтужбеном захтеву туженог, првостепени суд наводи да је вредност те личне службености унета у деобну масу из које су намирени трошкови дозволе и спровођења извршења, као и да је та лична службеност брисана Закључком суда који је спровео извршење, као и решењем РГЗ од 18.11.2016. године.

Другостепени суд у свему прихвата као правилне разлоге првостепеног суда за усвајање тужбеног захтева и одбијање противтужбеног захтева. Налази да постоји активна легитимација оба тужиоца да захтевају предају непокретности, имајући у виду да је до отуђења непокретности дошло након што је парница почела да тече. Имајући у виду да су из вредности права туженог на доживотно плодуживање намирени извршни повериоци, у спроведеном извршном поступку, односно да из вредности тог права нису намирени ни сви извршни повериоци, следи да не постоје средства из којих би туженом могла да се исплати вредност предметне личне службености. Додаје да је о том захтеву туженог већ одлучено у извршном поступку, а да парнични суд не може да испитује правилност и законитост правноснажних одлука донетих у судском извршном поступку.

Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право, приликом одлучивања о постављеном тужбеном и противтужбеном захтеву.

Право на предају непокретности, које је било предмет тужбеног захтева, неспорно је. Непокретност која је предмет тужбеног захтева је у спроведеном извршном поступку била продата и додељена овде тужиоцу првог реда, али предаја није фактички спроведена. У том делу тужени ни не побија одлуку другостепеног суда конкретним ревизијским наводима, осим у погледу активне легитимације тужиље другог реда да захтева предају непокретности. У ревизији туженог у том делу наводи се да власник непокретности (тужиља другог реда) има само право својине, док право коришћења и поседа припада носиоцу права доживотног плодуживања, овде тужиоцу првог реда. Како је по закљученом уговору о поклону тужиља другог реда нови власник предметне непокретности, неспорно је њено право да захтева предају непокретности без обзира на установљено право доживотног плодуживања на тој непокретности у корист овде тужиоца првог реда. Сваки власник ствари у складу са одредбом члана 37. Закона о основама својинскоправних односа може тражити повраћај своје ствари од лица у чијој се фактичкој власти ствар налази. С друге стране, како је у моменту закључења уговора о поклону којим је отуђена предметна

непокретност, туженом већ била достављена тужба, неспорна је и активна легитимација тужиоца првог реда да захтева предају те непокретности. Отуђење ствари која је предмет тужбе, након што је парница већ почела да тече достављањем тужбе туженом у складу са одредбом чл. 203 ст. 1 Закона о парничном поступку, не искључује активну легитимацију овде тужиоца првог реда као подносиоца тужбе у складу са изричитом одредбом чл. 204 ст. 1 Закона о парничном поступку.

Имајући наведено у виду, правилно је становиште нижестепених судова о основаности захтева за предају непокретности тужиоцима.

Одредбом члана 111. Закона о извршењу и обезбеђењу, важећег у време спровођења извршења („Сл. гласник РС“, бр.32/2011, 99/2011, 109/2013), у ставу 2. предвиђено је да се продајом непокретности не гасе ни личне службености ни стварни терети који су у јавној књизи уписани пре права заложних извршних поверилаца и права на намирење извршних поверилаца на чији предлог је одређено извршење. Сходно ставу 3. исте одредбе личне службености могу се угасити на захтев извршног повериоца, уз одговарајућу накнаду, док се остале личне службености и стварни терети гасе продајом непокретности (став 4). Одредба члана 143. истог закона предвиђа да ће закључком о продаји непокретности купцу суд, односно извршитељ одредити да се у јавној књизи бришу уписана права и терети, осим оних који остају на непокретности и после предаје непокретности купцу или које је купац преузео.

Право плодуживања по својој природи представља личну службеност. У конкретном случају, лична службеност коју је тужени имао на предметној непокретности настала је пре покретања извршног поступка. У том случају, лична службеност се могла угасити на захтев извршног повериоца, уз одговарајућу накнаду. Према утврђеним чињеницама, извршни повериоци ставили су предлог да се намирење спроведе између осталог и из вредности права доживотног плодуживања, као права које је могло новчано да се вреднује. Закључком суда И 3263/2010 од 21.10.2013. године одређено је намирење потраживања извршних поверилаца ЂЂ и ЕЕ и ЖЖ и ЗЗ управо из утврђене вредности права доживотног плодуживања туженог. Како је вредност тог права у извршном поступку у целости исцрпљена, а да при том из исте нису намирени ни сви извршни повериоци, произлази да нису постојала средства из којих је туженом могла да се исплати накнада вредности тог права.

Осим тога, потраживање на име накнаде за личну службеност је потраживање из извршног поступка, о ком се одлучује у извршном поступку применом одредби члана 138, 139 и 142. Закона о извршењу и намирењу. Након исплате те накнаде, или као у конкретном случају, ако нема расположивих средстава за исплату те накнаде, бришу се сва уписана права и терети на непокретности која се предаје купцу, у складу са одредбом члана 143. Закона о извршењу и обезбеђењу. Тако је у конкретном случају и учињено решењем РГЗ СКН Нови Сад од 17.11.2016. године, којим је дозвољено брисање права укњиженог права доживотног плодуживања овде туженог. На описани начин предметна лична службеност се угасила, а о праву туженог на накнаду вредности те службености већ је одлучено у извршном поступку уз децидно образложење да нема средстава за исплату туженом. Такође треба напоменути да овде тужиоци нису пасивно легитимисани за исплату те вредности. Намирење из вредности права туженог одређено је у корист других извршних поверилаца, а не у корист овде тужиоца првог реда као извршног повериоца.

Ревизијом туженог оспорава се правилност примењеног материјалног права у погледу одлуке о основаности противтужбеног захтева туженог. Ревидент сматра да није утврђено на који начин и у ком износу су из вредности права доживотног плодуюживања намирени извршни повериоци, у чију корист је одређено извршење из те вредности. Истиче да је он као носилац права доживотног плодуюживања имао право да му се исплати разлика између утврђене вредности права доживотног плодуюживања и износа за који су намирени извршни повериоци.

Врховни касациони суд оцењује изнете ревизијске наводе туженог неоснованим.

Није од утицаја у овом парничном поступку који извршни поверилац и у ком износу је намирен из вредности права доживотног плодуюживања туженог. У току поступка је утврђена као неспорна чињеница да је утврђена вредност права плодуюживања туженог била предмет извршења у извршном поступку против овде туженог и да је та вредност у целости искоришћена за намирење извршних поверилаца. При тој неспорној чињеници, тужени не може претендовати на исплату разлике између утврђене и исплаћене вредности јер разлика није ни преостала. Врховни касациони суд је имао у виду и остале ревизијске наводе туженог, па је утврдио да су исти паушални и без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

Имајући наведено у виду, применом одредбе члана 414. ЗПП ревизија туженог одбијена је као неоснована.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић